

Utskrift 12

Det tolfte numret av Utskrift är en vänbok till arkeologen, tecknaren och humanisten Lennart Lundborg, som fyller 80 år i år. Bokens titel är hämtad från en vägs skylt som återfinns i en av Lennarts serieteckningar. Enligt konstnären själv godkändes skylten aldrig av Vägverket!

KULTURMILJÖ
HALLAND

Kulturmiljö Halland
Bastionsgatan 3, 302 43 Halmstad
035-19 26 00 kansli@kulturmiljohalland.se

ISBN 91-85720-48-8
ISSN-1102-7290

UTSKRIFT 12

HATT AV FÖR FORNMINNE

Stiftelsen Hallands Länsmuseer Kulturmiljö Halland

LENNART LUNDBORG
80 år

Utskrift 12

Hatt av för fornminne

LENNART LUNDBORG 80 ÅR

Redaktör:
Erik Rosengren

UTSKRIFT GES UT AV STIFTELSEN HALLANDS LÄNSMUSEER, KULTURMILJÖ HALLAND.

DETTA ÄR NR 12 I EN LÖPANDE SERIE.

REDAKTÖR: ERIK ROSENGREN.

BOKEN HAR TRYCKTS MED BIDRAG FRÅN LÄNSSTYRELSEN I HALLANDS LÄN.

TRYCKT AV ELANDERS FÄLTH & HÄSSLER, MÖLNLYCKE 2011.

LAYOUT OCH OMSLAG: ANDERS ANDERSSON.

KARTOR UR ALLMÄNT KARTMATERIAL © LANTMÄTERIET, ÄRENDE NR Ms2006/02316.

© 2011 KULTURMILJÖ HALLAND OCH RESPEKTIVE FÖRFATTARE.

FÖRFATTARNA ANSVARAR SJÄLVA FÖR ARTIKLARNAS INNEHÅLL.

ISSN 1102-7290

ISBN 91-85720-48-8

INNEHÅLL

<i>Erik Rosengren</i> Grattis, Lennart!	I
<i>Tore Artelius</i> Mannen med guldörhänget	5
<i>Lena Bjuggner</i> Lennart som historisk arkeolog	19
<i>Lennart Carlie</i> ”Jag kommer ihåg Sund i Säffle 1959.” En värmländsk järnålderslokal med genklang i halländsk fältarkeologi.	23
<i>Alf Ericsson</i> Kvarnsvin	33
<i>Joakim Goldhahn</i> Halländska hundöron	39
<i>Monica Bülow Björk</i> Ett brev	53
<i>Leif Häggström</i> Människans djur i halländsk bronsålder	55
<i>Ola Kadefors</i> Svärdet i stenen	61
<i>Linn Mattsson</i> Stenkistor under hög i södra Halland	75
<i>Jörgen Streiffert</i> Mellanmesolitiska överlagrade boplatslämningar vid Varberg	83

Viktor Svedberg

Tankar om det historiska havsfisket i södra och mellersta Halland 91

Stina Tegnsted

En betraktelse av Lennart Lundborgs serievärld 99

Per Wranning

Ett svärd på vift eller Stormannen som bytte hemvist 107

Serier av Lennart Lundborg 113

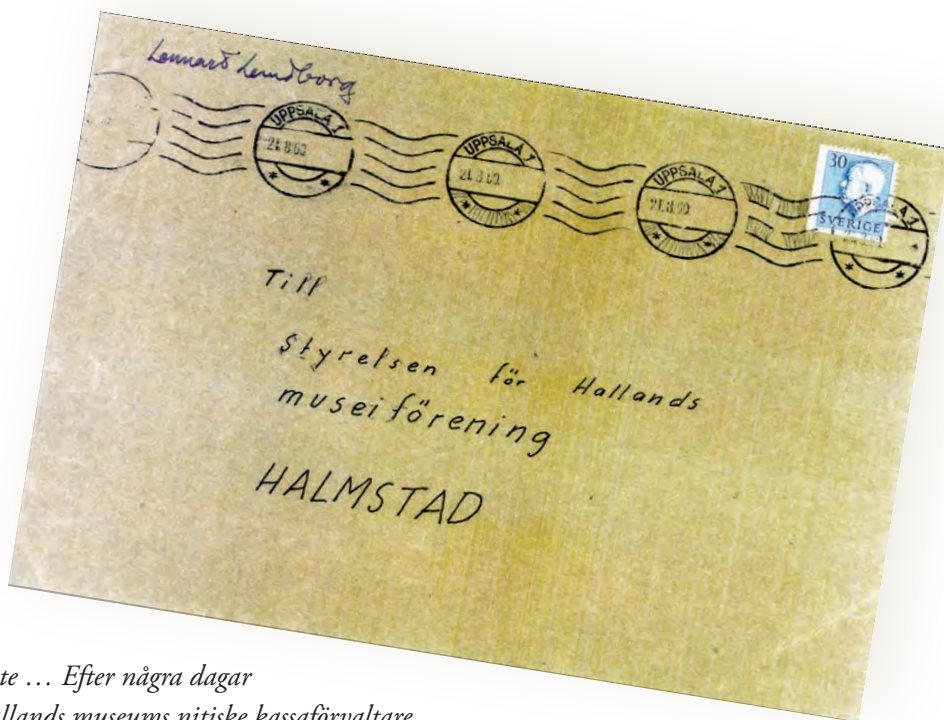

Grattis, Lennart!

Det har nu gått 32 år sedan vi träffades första gången när jag som nyutbildad medeltidsarkeolog kom till Halmstad. Sedan dess har vi haft många givande samtal om allt från oväder över Pompeji, rödvin tjockt som tjurblod i Orvieto till 1600-talets befästningsteknik eller ditt favoritområde bronsålderns begravningsse-der. Dessa samtal har alltid präglats av en djup humanism och stor ödmjukhet från din sida. I ämnet halländsk arkeologi är du en levande uppslagsbok. Ditt intresse för arkeologihistoria är också djupt rotat och har bland annat resulterat i artiklar om arkeologiska pionjärer som Viktor Ewald, J A Lagergren och Elof Lindälv. Fram tills du fick fast tjänst som amanuens vid Hallands museum 1960 hade länets arkeologi i stor utsträckning skötts av duktiga amatörer eller tillfälligt hitresta storheter som t.ex. Montelius, Boye och Arbman. I och med din anställning fick den arkeologiska forskningen i Halland för första gången en stabil grund att stå på. Din värvning till Hallands museum är en bit samtidshistoria som du själv målade beskrivet i en artikel från 1997 (Lundborg 1997):

"Sommaren 1960 höll jag på att gräva ut ett järnåldersgravfält i Upplands Väsby för Riksantikvarieämbetets räkning. I utgrävningens slutskede i augusti 1960 fick jag ett brev, som gällde en ledig amanuens tjänst på Hallands museum i Halmstad. Orsaken till detta brev med annons direkt till bostaden var en artikel om undertecknad som sommarforskare i Dagens Nyheter, som museets kassaförvaltare hade läst ... Hallands museums inriktning på arkeologi och modern konst passade mina intressen och jag sökte därför omgående tjänsten, trots att jag inte hade någon större erfarenhet av praktiskt

Kuvertet
med Lennart
Lundborgs
ansöknings-
handlingar
till Hallands
museum.

museiarbete ... Efter några dagar ringde Hallands museums nitiske kassaförvaltare, Erik Damberg, mig och meddelade, att jag var välkommen till Halland så snart som möjligt. Den 2 oktober samma år anlände jag med tåget över Näsjö till Halmstad kl. 21 och möttes med bil av Erik Damberg. Transporten gick så vidare till hans bostad, där hustrun Maj bjöd på the och bredda smörgåsar. Maj Damberg var tillika museets kanslibiträde och vi kom sedan att ha ett gott samarbete under alla åren, inte minst på grund av Majs glada sinnelag.”

Du har berättat för mig att du ganska snart också blev kontaktad av arkeologiprofessorn Holger Arbman, som ville lära känna den nye arkeologen i Halland och inbjuda honom till forskarseminariet i Lund! Det blev också i Lund som du 1967 lade fram din licentiatavhandling om södra Hallands bronsåldersgravar (Lundborg 1972).

Ser man tillbaka på vad som hänt med arkeologin under dina 51 år i Halland kan man inte betrakta utvecklingen som annat än anmärkningsvärd. För att ta reda på vad som hänt med arkeologin rent volymmässigt har jag tagit en titt i arkivet. Länsmuseumstiftelsens arkiv innehåller idag ca 1 720 arkeologiska rapporter av olika slag. De äldsta är från 1860-talet, men det är först efter andra världskriget som andra institutioners undersökningar konsekvent tillförs arkivet och tillsammans bildar en i det närmaste komplett samling. Från tiden före 1950 finns det exakt 100 registrerade rapporter som under 1950-talet utökades till 124. De övriga ca 1 600 har skrivits under din tid i länet. Den samlade textmängden från

1990-talet är etthundra gånger större än den från 1950-talet!

När du kom till Halland var arkeologivärlden överblickbar. Med dagens etthundra gånger större undersökningsvolym är mängden information svåröverskådlig, vilket ställer till problem för forskare och andra intresserade. Behovet av sammanställningar och synteser är i dessa dagar större än någonsin. Din licentiatavhandling, som i utökad form trycktes 1972, är en sådan nödvändig publikation. Ett bevis för dess tidlöshet är att det fortfarande, 40 år efter publiceringen, ständigt refereras till den. När du för en sju—åtta år sedan stegade in på mitt kontor och försynt frågade om vi möjligen ville ge ut en uppföljare till avhandlingen behövdes det ingen betänketid. Med den nya boken har du publicerat samtliga bronsåldersgravar som undersökts i södra Halland mellan 1854 och 2001 (Lundborg 1972, 2007). Det har varit frågan om ett långt och krävande detektivarbete. Det är en arkivens och magasinens arkeologi som du med brinnande entusiasm och en stor portion tålamod framgångsrikt slutfört. Och jag vet att mer är på gång!

Med denna bok vill vi, vänner och kollegor, framföra våra varmaste gratulationer till dig på din 80-årsdag. Jag vill också framföra en postum hälsning från vår gemensamme vän Tore Artelius som tyvärr hann gå bort innan boken blev färdig.

Erik Rosengren

Referenser

- Lundborg, L. 1972. *Undersökningar av bronsåldershögar och bronsåldersgravar i södra Halland under åren 1854-1970*. Halmstad.
- , 1997. Några minnen från åren på Hallands museum 1960-77. *Halland, årsbok för kulturhistoria och hembygdvård i Hallands län*. Halmstad.
- , 2007. *Undersökningar av bronsåldershögar och bronsåldersgravar i södra Halland under åren 1971-2001*. Del 2. Halmstad.